

Przygotowanie do rozprawy w sprawie transportowej o szkodę w ładunku

Co ze sobą zabrać?

- Dokument tożsamości – dowód osobisty, paszport albo mDowód w aplikacji mObywatel.
- Wezwanie lub zawiadomienie o rozprawie.
- Notatki z najważniejszymi datami, kwotami i zdarzeniami – jako pomoc przed rozprawą, a nie gotowy tekst zeznań.
- Dokumenty, których dostarczenie uzgodniłeś z pełnomocnikiem albo których zażądał sąd.

Gdzie usiąść i jak postępować na sali rozpraw?

- Przyjdź około 15 minut wcześniej. Sprawdź wokandę (czasami następuje zmiana sali rozpraw) i poczekaj na wywołanie sprawy.
- Powód lub wnioskodawca zajmuje co do zasady miejsce po prawej stronie sali, patrząc od strony sędziego; pozwany lub uczestnik – po lewej.
- Jeżeli sąd poprosi Cię o przesłuchanie, podejdź do mównicy albo postępuj zgodnie z poleceniem sędziego.
- Do sądu zwracaj się „Wysoki Sądzie” (a nie „Wysoki Sędzio”, nawet jeśli jest to mężczyzna i jest rzeczywiście wysoki – serio, przypadek z życia wzięty 😊).
- Nie przerywaj drugiej stronie. Jeżeli chcesz coś sprostować, zanotuj to i poczekaj, aż sąd udzieli Ci głosu.

W transporcie liczy się chronologia i dokument

W sprawach o uszkodzenie, ubytek albo zaginięcie ładunku bardzo ważne jest ustalenie, w jakim stanie towar został przyjęty do przewozu, kto go załadował i zabezpieczył, co wydarzyło się w trasie oraz w jakim stanie został wydany. W przewozie międzynarodowym dodatkowe znaczenie mogą mieć przepisy Konwencji CMR.

1. Zlecenie i uczestnicy przewozu

- Kto zlecił przewóz i komu?
- Czy występował spedytor, przewoźnik umowny, przewoźnik faktyczny albo podwykonawca?
- Kto kontaktował się z kierowcą?
- Jakie szczególne instrukcje zawierało zlecenie transportowe?

UWAGA: Nie używaj zamiennie określeń „spedytor”, „przewoźnik” i „podwykonawca”, jeżeli w sprawie występowało kilka podmiotów. Przed rozprawą ustal z pełnomocnikiem, jaką rolę miał każdy z nich.

2. Przyjęcie i załadunek

- Kto dokonywał załadunku?
- Czy kierowca był przy nim obecny?
- W jakim stanie znajdowało się opakowanie i towar?
- Czy liczba sztuk była możliwa do sprawdzenia?
- Czy do listu przewozowego wpisano zastrzeżenia?
- Kto odpowiadał za rozmieszczenie i zabezpieczenie ładunku?

3. Przebieg przewozu

- Jak przebiegała trasa?
- Czy były nieplanowane postoje, przeładunki, awaria, wypadek lub zmiana pojazdu?
- Czy wymagano określonej temperatury lub innych szczególnych warunków?
- Czy są dane z GPS, tachografu, rejestratora temperatury albo systemu telematycznego?

4. Wydanie i stwierdzenie szkody

- Kto odbierał towar?
- Kiedy po raz pierwszy zauważono uszkodzenie, brak lub inną nieprawidłowość?
- Czy szkoda była widoczna przy odbiorze?
- Czy wpisano zastrzeżenia do listu przewozowego lub sporządzono protokół?
- Czy wykonano zdjęcia i kto je zrobił?

5. Rozmiar szkody

- Ile towaru zostało uszkodzone lub utracone?
- Jak ustalono jego wartość?
- Czy uszkodzony towar miał wartość pozostałościową albo mógł zostać sprzedany?
- Czy poniesiono koszty sortowania, utylizacji, przepakowania lub transportu zastępczego?

6. Reklamacja i dalsza korespondencja

- Kiedy zgłoszono szkodę przewoźnikowi?
- Jakie dokumenty przekazano?
- Czy przewoźnik albo jego ubezpieczyciel uznał odpowiedzialność w całości lub części?
- Czy żądano dodatkowych dokumentów?
- Czy strony prowadziły negocjacje?

UWAGA: W sprawach transportowych bardzo łatwo pomylić własną wiedzę z informacjami otrzymanymi od kierowcy, magazynu lub kontrahenta. Na rozprawie wyraźnie zaznacz, które zdarzenia widziałeś osobiście, a o których wiesz z dokumentów lub relacji innych osób.

Czego nie robić?

- Nie próbuj odtwarzać przebiegu przewozu wyłącznie z pamięci, jeżeli istnieją dokumenty i dane telematyczne.
- Nie zakładaj, że każde uszkodzenie powstałe w czasie przewozu oznacza automatycznie pełną odpowiedzialność przewoźnika – przedstaw fakty, a ocenę prawną pozostaw pełnomocnikowi.
- Nie pomijaj zastrzeżeń w dokumentach przewozowych, nawet jeśli uważasz je za nieistotne.
- Nie wyrzucaj lub nie niszczy dokumentacji fotograficznej, opakowań i innych dowodów, jeżeli mogą mieć znaczenie dla sprawy.

Najważniejsze przed rozprawą – 5 pytań

- Kto i w jakim stanie przekazał ładunek przewoźnikowi?
- Kto odpowiadał za ładunek i zabezpieczenie?
- Co wydarzyło się w czasie przewozu?
- Kiedy i jak stwierdzono szkodę oraz jak ją udokumentowano?
- Jak ustalono wysokość szkody i jak przebiegała reklamacja.

Jeżeli rozprawa w twojej sprawie ma się odbyć w trybie zdalnym (online), warto przygotować się do niej nie tylko merytorycznie, ale również technicznie.

Przed rozprawą:

- sprawdź wcześniej urządzenie, z którego będziesz się łączyć, w szczególności kamerę, mikrofon, głośniki oraz stabilność połączenia z Internetem;
- zapoznaj się z przesłanym przez sąd linkiem i instrukcją połączenia; nie zostawiaj pierwszego uruchomienia systemu na ostatnią chwilę;
- przygotuj dokument tożsamości – sąd może poprosić o jego okazanie do kamery;
- wybierz spokojne, ciche i dobrze oświetlone miejsce, w którym nikt nie będzie Ci przeszkadzał;
- zadbaj o odpowiednie ustawienie kamery – podczas rozprawy Twoja twarz powinna być dobrze widoczna;

- miej przy sobie dokumenty i notatki potrzebne podczas rozprawy, ale pamiętaj, że jeżeli składasz zeznania jako strona lub świadek, powinny być one składane samodzielnie, bez korzystania z niedozwolonej pomocy innych osób;
- połącz się odpowiednio wcześniej, aby ewentualne problemy techniczne nie spowodowały spóźnienia na rozprawę.

W trakcie rozprawy

- zachowuj się tak samo jak na sali sądowej. Nie prowadź równolegle innych rozmów, nie korzystaj z telefonu bez potrzeby i nie wyłączaj samodzielnie połączenia. Mikrofon warto pozostawić wyciszony, gdy wypowiada się inna osoba, chyba że sąd wskaże inaczej.
- Jeżeli pojawią się problemy techniczne – np. zerwanie połączenia, brak obrazu lub dźwięku – spróbuj ponownie dołączyć do rozprawy. Jeżeli nie jest to możliwe, **nie ignoruj problemu**. Skontaktuj się niezwłocznie z sądem lub swoim pełnomocnikiem i poinformuj o przyczynie braku możliwości uczestniczenia w rozprawie.
- Jeżeli reprezentuje Cię radca prawny lub adwokat, przed rozprawą ustal z nim również, **w jaki sposób będziecie mogli się ze sobą skontaktować w razie problemów technicznych lub potrzeby krótkiej konsultacji podczas rozprawy. Pamiętaj, że możecie również uczestniczyć w rozprawie za pomocą jednego komputera, którego kamera obejmie zarówno Ciebie jak i pełnomocnika.**

r.pr. Marcin Pych

***Ważne:** Niniejszy poradnik ma charakter ogólny i informacyjny. Nie stanowi porady prawnej ani rekomendacji dotyczącej sposobu postępowania w konkretnej sprawie. Został przygotowany bez znajomości indywidualnego stanu faktycznego, dlatego pytania, problemy i okoliczności istotne w konkretnej sprawie mogą różnić się od opisanych w poradniku.*